ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně JUDr. Marie Žiškové a soudců JUDr. Lenky Kaniové a JUDr. Filipa Dienstbiera v právní věci žalobce: **K. K.**, zastoupen Mgr. Petrem Václavkem, advokátem se sídlem Opletalova 1417/25, Praha 1, proti žalované: **Policie České republiky**, **Ředitelství služby cizinecké policie**, se sídlem Olšanská 2, Praha 3, o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 7. 9. 2017, č. j. CPR-11803-4/ČJ-2017-930310-C235, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 7. 11. 2017, č. j. 1 A 106/2017 – 26,

takto:

I. Kasační stížnost **se zamítá.**

II. Žalobce **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

III. Žalované **se nepřiznává** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci a řízení před městským soudem

[1] Policie České republiky, Krajské ředitelství policie hl. m. Prahy (dále také jen „správní orgán prvního stupně“), rozhodnutím ze dne 21. 3. 2017, č. j. KRPA-49106-29/ČJ-2017-000022, žalobci podle § 119 odst. 1 písm. c) bod 2 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky (dále jen „zákon o pobytu cizinců“) uložila správní vyhoštění a dobu, po kterou mu nelze umožnit vstup na území členských států Evropské unie (rovněž jen „EU“), stanovila na 1 rok. Počátek doby, po kterou nelze umožnit vstup žalobce na území členských států Evropské unie, byl stanoven podle § 118 odst. 1

citovaného zákona od okamžiku, kdy pozbude oprávnění k pobytu na území České republiky. Podle § 120a odst. 1 zákona o pobytu cizinců správní orgán prvního stupně rozhodl, že se na žalobce vztahují důvody znemožňující vycestování dle § 179 tohoto zákona.

[2] Žalovaná k odvolání žalobce prvostupňové rozhodnutí potvrdila v záhlaví označeným rozhodnutím.

[3] Žalobce napadl rozhodnutí žalované žalobou u Městského soudu v Praze, který tuto žalobu zamítl. Shrnul, že žalobce se dne 9. 2. 2017 dobrovolně dostavil na oddělení cizinecké policie, kde předložil svůj cestovní pas Uzbekistánu, v němž se nacházelo jeho poslední platné schengenské vízum s dobou platnosti od 20. 1. 2017 do 17. 2. 2017, délka pobytu 14 dnů, 1 vstup, poslední přechodové razítko bylo ze dne 26. 1. 2017. Z dostupných evidencí nebylo zjištěno žádné oprávnění k pobytu žalobce na území České republiky. Žalobce byl následně zajištěn dle § 27 odst. 1 písm. d) zákona č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky. Dále bylo zjištěno, že žalobce dne 6. 2. 2017 požádal na Ministerstvu vnitra o vízum strpění dle § 33 odst. 1 písm. a) zákona o pobytu cizinců.

[4] S žalobcem bylo dne 9. 2. 2017 zahájeno správní řízení o vyhoštění. V rámci výslechu žalobce uvedl, že do České republiky přicestoval s kamarádem za prací, přičemž chtěl vydělat peníze a vrátit se zpět do země původu. V Uzbekistánu má žalobce manželku, ročního syna a ostatní příbuzné (matka, bratr, sestra), se kterými je v pravidelném telefonickém kontaktu.

[5] Dne 16. 2. 2017 obdržel správní orgán vyjádření žalobce, v němž uvedl, že se ke správnímu orgánu dostavil první den po skončení platnosti víza k pobytu na území ČR. S ohledem na to, že žalobce podal žádost o udělení víza strpění dle § 33 odst. 1 zákona o pobytu cizinců, požádal, aby bylo řízení o správním vyhoštění přerušeno do doby rozhodnutí o udělení víza strpění. Žádost žalobce o přerušení řízení o správním vyhoštění byla zamítnuta. Ze správního spisu vyplynulo, že žalobci nebylo na základě jeho žádosti vízum strpění pobytu vydáno.

[6] Dne 17. 2. 2017 správní orgán prvního stupně obdržel stanovisko Ministerstva vnitra, dle nějž vycestování žalobce do země původu není možné. Na základě výše uvedeného správní orgán prvního stupně rozhodl o správním vyhoštění žalobce v délce 1 roku a zároveň, že se na žalobce vztahují důvody znemožňující vycestování podle § 179 zákona o pobytu cizinců. Proti uvedenému rozhodnutí podal žalobce odvolání, které bylo napadeným rozhodnutím žalovanou dne 7. 9. 2017 zamítnuto.

[7] Městský soud zhodnotil, že správní orgány zjistily skutkový stav dostatečně, jestliže shledaly skutečnosti svědčící o porušení zákona o pobytu cizinců žalobcem, tedy skutečnost, že žalobce pobýval dne 9. 2. 2017 na území České republiky neoprávněně. Zjištěny byly i důvody znemožňující vycestování žalobce do země jeho původu. Správní orgán prvního stupně rovněž zjišťoval skutečnosti, které by mohly vést k závěru o nepřiměřeném zásahu správního vyhoštění do soukromého a rodinného života žalobce. Zabýval se též závažností i druhem protiprávního jednání žalobce, včetně délky neoprávněného pobytu. Správní orgán prvního stupně vzal v úvahu i věk a zdravotní stav

žalobce, tedy že je dospělou osobou, zdravý, neužívá pravidelně žádné léky a nenavštěvuje lékaře. Konstatoval, že žalobcova rodina žije v Uzbekistánu a na území ČR nežijí žádní jeho příbuzní, a vazby na domovskou zemi nemohly být za krátký pobyt v ČR přerušeny.

[8] K otázce přiměřenosti rozhodnutí žalované ve smyslu § 174a zákona o pobytu cizinců městský soud konstatoval, že zkoumal otázku, zda nelegální pobyt žalobce v délce pouhých několika hodin je natolik závažným porušením zákona o pobytu cizinců, aby na jeho základě bylo možno rozhodnout o správním vyhoštění cizince dle § 119 odst. 1 písm. c) bod 2, s tím, že je takto vydané správní vyhoštění přiměřené výše předestřenému porušení zákona o pobytu cizinců. Dle soudu bylo prokázáno, že žalobce přicestoval na území ČR s cílem zde pracovat a za tímto účelem obešel zákon. Tato skutečnost zvyšuje závažnost protiprávního chování žalobce, tedy jeho neoprávněný pobyt na území ČR. Soud shrnul, že považuje rozhodnutí o správním vyhoštění žalobce za přiměřené. Žalobce dále neuvedl žádnou skutečnost, která by poukazovala na to, že by vydání rozhodnutí o správním vyhoštění znamenalo nepřiměřený zásah do jeho soukromého a rodinného života. Veškerá rodina žalobce se dle jeho vyjádření nachází v Uzbekistánu. Sám uvedl, že se hodlá do své země vrátit. Soud je přesvědčen, že v dané věci převážil veřejný zájem na vyhoštění žalobce, uvedl však, že se na žalobce vztahují důvody znemožňující jeho vycestování podle §179 zákona o pobytu cizinců. Uložené správní vyhoštění je proto nevykonatelné. V případě, že překážky znemožňující vycestování žalobce odpadnou, bude třeba vydat ve věci nové rozhodnutí dle § 101 správního řádu.

[9] K námitce porušení § 2 odst. 4 správního řádu městský soud uvedl, že přisvědčuje žalované, že se rozšiřují případy cizinců z Uzbekistánu, kteří pobývají krátce na území České republiky bez oprávnění, což se snaží zhojit dobrovolným dostavením se na cizineckou policii. Dle názoru soudu žalovaná změnu své praxe dostatečně obhájila, odůvodnila okolnostmi případu, a proto neporušila § 2 odst. 4 správního řádu.

[10] Závěrem městský soud vyslovil, že se žalovaná dostatečně zabývala námitkou týkající se skutečnosti, že žalobce v době platnosti víza podal žádost o vízum strpění. Soud se ztotožnil s posouzením žalované, že řízení ve věci žádosti o vízum za účelem strpění a řízení ve věci správního vyhoštění jsou dvě samostatná řízení vedená různými správními orgány. Nadto v době vydání napadeného rozhodnutí byla již žádost žalobce o vízum strpění zamítnuta. Co se týče námitky žalobce, že tentýž orgán (Ministerstvo vnitra) rozhodl o neudělení víza za účelem strpění a zároveň vydal závazné stanovisko k nemožnosti vycestování, k tomu soud uvádí, že tato otázka nespadá do přezkumu napadeného rozhodnutí. V dané věci je soud oprávněn přezkoumat napadené rozhodnutí žalované o správním vyhoštění žalobce, nikoliv rozhodnutí o neudělení víza strpění. Skutečnost, že žalobce podal žádost o vízum strpění, nemá vliv na to, že žalobce pobýval dne 9. 2. 2017 na území České republiky neoprávněně. Podaná žádost ho k pobytu na území neopravňovala a jak bylo již řečeno, žádost žalobce byla zamítnuta.

II. Kasační stížnost a vyjádření žalované

[11] Žalobce (dále „stěžovatel“) brojí proti rozsudku městského soudu kasační stížností.

[12] V úvodu uvádí své přesvědčení o nesprávnosti a nepřezkoumatelnosti rozsudku. Ve správním řízení byl porušen § 3 správního řádu, neboť správní orgán nezjistil stav věcí, o němž nejsou důvodné pochybnosti. Správní orgány dále porušil § 50 odst. 3 správního řádu a další zásady správního řízení, zejména zásady obsažené v § 2 odst. 3 a 4, neboť nepřihlédly ke specifickým okolnostem řešeného případu a nešetřily oprávněné zájmy účastníka řízení.

[13] Stěžovatel dále namítá, že se soud řádně nevypořádal se všemi žalobními námitkami, resp. že stěžovatel nesouhlasí se způsobem, jakým bylo toto vypořádání provedeno. Stěžovatel zejména odmítá závěr soudu a správních orgánů o tom, že rozhodnutím o vyhoštění nebude zasaženo do stěžovatelova soukromého a rodinného života, resp. že takový zásah nebude nepřiměřený. Postup správního orgánu byl nesprávný, vydaná rozhodnutí jsou nedostatečně odůvodněna, a jsou tedy nepřezkoumatelná.

[14] Stěžovatel zdůraznil, že se na území ČR nacházel nelegálně pouze pár hodin, a ihned poté se dostavil na služebnu cizinecké policie, kde informoval o tom, že má podanou žádost o vízum strpění, o které v té době nebylo rozhodnuto. Stěžovatel je přesvědčen, že se nedopustil tak závažného porušení zákona, aby se správní orgány i soud odklonily od stávající judikatury. Připustil, že skutečně uvedl, že přicestoval s cílem najít si práci a vydělat si peníze, to však samo o sobě neznamená, že obešel zákon a zneužil turistické schengenské vízum. Znamená to pouze to, že v případě, kdy není možný jeho návrat do domovského státu, nechtěl při pobytu na území ČR zůstat zátěží sociálního systému, což nelze přičítat k jeho tíži. Stěžovatel k tomu odkazuje na rozsudek městského soudu ze dne 11. 10. 2017, č. j. 1 A 100/2017 - 33, kde ve skutkově obdobné věci soud vyhodnotil, že ač několikahodinový nelegální pobyt cizince formálně naplnil podmínky § 119 odst. 1 písm. c) bod. 2 zákona o pobytu cizinců, nebyl tak závažným pochybením, za které by bylo přiměřené uložit správní vyhoštění.

[15] Rovněž s tím, jak městský soud vypořádal námitku § 2 odst. 4 správního řádu, stěžovatel nesouhlasí. K tomu poukazuje na tři rozhodnutí Ředitelství cizinecké policie, která předložil správním orgánům i soudu, a na aktuální rozsudek městského soudu ze dne 27. 9. 2017, č. j. 4 A 97/2017 – 37, v obdobném skutkovém případu, ve kterém soud shledal pochybení žalované v nedostatečném odůvodnění toho, proč se žalovaná odchýlila od ustálené rozhodovací praxe. Dle stěžovatele ani v nyní posuzovaném případě soud ani správní orgány přesvědčivě neodůvodnily, proč se od ustálené praxe odchýlily. Stěžovatel považuje spadený rozsudek i předcházející rozhodnutí správních orgánů za nepřezkoumatelná.

[16] Z výše uvedených důvodů stěžovatel navrhuje zrušení napadeného rozsudku a vrácení věci městskému soudu k dalšímu řízení, příp. zrušení rovněž rozhodnutí správních orgánů a vrácení věci k novému projednání v správním řízení.

[17] Žalovaná se k věci vyjádřila přípisem ze dne 24. 1. 2018, v němž plně odkázala na spisový materiál k věci.

III. Posouzení věci Nejvyšším správním soudem

[18] Kasační stížnost je projednatelná, na základě věcného posouzení však Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že není důvodná.

[19] Nejvyšší správní soud se nejprve zabýval námitkou nepřezkoumatelnosti rozsudku městského soudu, neboť pouze přezkoumatelné rozhodnutí je zpravidla způsobilé být předmětem hodnocení z hlediska tvrzených nezákonností a vad řízení (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 8. 2009, č. j. 2 Azs 47/2009 - 71).

[20] Nepřezkoumatelnost pro nedostatek důvodů je dána především tehdy, opřel-li soud rozhodovací důvody o skutečnosti v řízení nezjišťované, případně zjištěné v rozporu se zákonem (viz např. rozsudek ze dne 4. 12. 2003, č. j. 2 Ads 58/2003 - 75, č. 133/2004 Sb. NSS), nebo pokud zcela opomenul vypořádat některou z námitek uplatněných v žalobě (viz např. rozsudek ze dne 27. 6. 2007, č j. 3 As 4/2007 - 58, rozsudek ze dne 18. 10. 2005, č. j. 1 Afs 135/2004 - 73, č. 787/2006 Sb. NSS, či rozsudek ze dne 8. 4. 2004, č. j 2 Afs 203/2016 - 51). Podobně je např. již zmíněným rozsudkem č. j. 2 Ads 58/2003 - 75 vymezena nepřezkoumatelnost pro nesrozumitelnost tak, že za nesrozumitelné je třeba obecně považovat takové rozhodnutí soudu, z jehož výroku nelze zjistit, jak vlastně soud ve věci rozhodl, tj. zda žalobu zamítl, odmítl nebo jí vyhověl, případně, jehož výrok je vnitřně rozporný. Pod tento pojem spadají i případy, kdy nelze rozeznat, co je výrok a co odůvodnění, kdo jsou účastníci řízení a kdo byl rozhodnutím zavázán.

[21] K nepřezkoumatelnosti rozsudků správních soudů i rozhodnutí správních orgánů je pak Nejvyšší správní soud povinen přihlížet z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.). V daném případě stěžovatel nepřezkoumatelnost namítal, nejprve obecně ve vztahu k rozsudku, a poté namítl nepřezkoumatelnost spočívající v nedostatečném odůvodnění správních rozhodnutí a rozsudku (rozvedeno níže). Nejvyšší správní soud tak nejprve obecně konstatuje, že při zkoumání všech rozhodnutí ani rozsudku neshledal nepřezkoumatelnost, ani nezjistil jinou vadu, k níž by musel přihlížet z úřední povinnosti. Odůvodnění rozhodnutí i rozsudku je srozumitelné a je opřeno o dostatek relevantních důvodů, ze kterých je zřejmé, proč správní orgány a soud rozhodly tak, jak je uvedeno ve výroku. Žalovaná i městský soud řádně a dostatečným způsobem vypořádaly námitky obsažené v odvolání a v žalobě. Napadená rozhodnutí ani rozsudek nejsou nepřezkoumatelné.

[22] Jestliže stěžovatel namítá, že správní orgány nedostatečně odůvodnily, že rozhodnutím o vyhoštění nebude zasaženo do stěžovatelova soukromého a rodinného života, resp. že takový zásah nebude nepřiměřený, Nejvyšší správní soud shledává, že žalovaná i správní orgán prvního stupně rodinný i soukromý život stěžovatele zkoumali, a městský soud jejich úvahy přezkoumal na str. 4 - 5 svého rozsudku. Stěžovatel je dospělý zdravý, neužívá pravidelně žádné léky a nenavštěvuje lékaře. Jeho rodina žije v Uzbekistánu a na území ČR nežijí žádní jeho příbuzní. Stěžovatel byl v Uzbekistánu naposledy 26. 1. 2017 a za tak krátkou dobu nemohly být přerušeny jeho vazby k domovské zemi. Na otázky ohledně ekonomických, sociálních a kulturních vazeb na ČR, žalobce odmítl odpovědět, a nebylo tedy možno je posuzovat. Nejvyšší správní soud se ztotožňuje s hodnocením městského soudu, že nelze požadovat, aby si správní orgán důkazy o vazbách stěžovatele na ČR opatřoval pouze z vlastní iniciativy. Městský soud

správně uzavřel, že si správní orgány obstaraly dostatek podkladů, na jejichž základě mohly vydat svá rozhodnutí, která nejsou nepřezkoumatelná.

[23] Námitku stěžovatele, že se na území ČR nacházel nelegálně pouze pár hodin, a že se nedopustil tak závažného porušení zákona, aby se správní orgány i soud odklonily od stávající judikatury, hodnotí Nejvyšší správní soud jako nedůvodnou. V přecházejících věcech, na které stěžovatel odkazuje (rozsudky městského soudu 27 9. 2017, č. j. 4 A 97/2017 - 37, a ze dne 11. 10. 2017, č j. 1 A 100/2017 - 33), rušil městský soud rozhodnutí žalované proto, že dostatečně individualizovaně neoznačila konkrétní skutkové okolnosti vydedukovatelné z obsahu správního spisu, které ji vedly k závěru o účelovosti jednání právě ze strany žalobce. V nyní posuzovaném případě žalovaná konkrétní individualizované skutečnosti označila. Uvedla, že stěžovatel přijel do ČR na turistická schengenská víza vydaná Litevskou republikou, aby (jak sám deklaroval)v ČR pracoval a vydělal peníze. Z poukazovaných skutečností správní orgány vyvodily, že stěžovatele vědomě zneužil turistická víza, neboť pokud věděl, že chce na území ČR pracovat, měl si požádat o takové vízum, u kterého by plnil účel svého pobytu. Stěžovatel dále na území ČR setrval i po skončení platnosti turistického víza vědom si toho, že jeho následné vycestování nebude s ohledem na politickou situaci v jeho domovském státě možné, a on bude moci i nadále pobývat na území ČR, čímž se rovněž dopustil obcházení zákona. Žalovaná dodala, že stěžovatelem provedené účelové jednání se ze strany státních příslušníků Uzbekistánu objevuje čím dál častěji. Shrnula, že stěžovatel musí následky svého účelového jednání nést, a že tedy nelze od vhoštění upustit. Městský soud se na str. 5 - 6 s názorem žalované ztotožnil a konstatoval, že bylo prokázáno, že žalobce přicestoval na území ČR s cílem zde pracovat a za tímto účelem obešel zákon, přičemž tato skutečnost zvyšuje závažnost protiprávního chování stěžovatele, tedy jeho neoprávněný pobyt na území ČR. Rozhodnutí o správním vyhoštění žalobce se tedy jeví městskému soudu jako přiměřené, neboť je přesvědčen, že v dané věci převážil veřejný zájem na vyhoštění žalobce. Nadto však soud uvedl, že přes výše uvedené se na žalobce vztahují důvody znemožňující jeho vycestování podle §179 zákona o pobytu cizinců, a uložené správní vyhoštění je z uvedeného důvodu nevykonatelné. Nejvyšší správní soud shledává, že žalovaná i městský soud se přiměřeností rozhodnutí o vyhoštění podrobně zabývaly, a odklon od předcházející praxe řádně a přezkoumatelně odůvodnily.

[24] Pokud jde o obecnou výtku, že ve správním řízení nebyl zjištěn stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, a že správní orgán nepřihlédl ke specifickým okolnostem případu a nešetřil oprávněné zájmy účastníka řízení, je třeba zdůraznit, že stěžovatel nekonkretizoval, v čem mělo poukazované pochybení spočívat, příp. které relevantní skutečnosti správní orgány dle jeho názoru nevzaly v úvahu, jak byly zasaženy, a které zájmy stěžovatele. Nejvyšší správní soud proto pouze obecně uvádí, že shledal, že správní orgány dostatečným způsobem zjistily všechny podstatné skutkové okolnosti, ze kterých vyvodily odpovídající právní závěry, a městský soud tyto správně aproboval. Kasační námitka není důvodná.

IV. Závěr a náklady řízení

[25] Žalobce se svými námitkami neuspěl; jelikož Nejvyšší správní soud neshledal důvod pro zrušení napadeného rozsudku z úřední povinnosti (§ 109 odst. 4 s. ř. s.), zamítl kasační stížnost jako nedůvodnou (§ 110 odst. 1 s. ř. s.).

[26] O náhradě nákladů řízení bylo rozhodnuto podle § 60 odst. 1 za použití § 120 s. ř. s. Žalobce nemá právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti, neboť neměl ve věci úspěch. Žalované žádné náklady nad rámec její běžné úřední činnosti nevznikly, proto jí soud náhradu nákladů řízení nepřiznal (srov. usnesení rozšířeného senátu ze dne 31. 3. 2015, č. j. 7 Afs 11/2014 - 47).

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 14. března 2018

JUDr. Marie Žišková
předsedkyně senátu